

om hvordan vi har at forholde os, naar vor Time slaar, — for mange Ord, synes jeg næsten. Vi advares mod at slutte os for tæt sammen, mod at danne et Kvindeparti eller forsøge at sprænge Partierne Rammer. Lad os vogte os for at give Løfter eller modtage Løfter; Løfter binder og forpligter, — og hvorfor skal vi paa Forhaand lade os binde og forpligte? Nej, vi maa ikke foreløbig opgive en Tomme af vor Frihed eller Selvstændighed, — vi skylder Fædrelandet dem begge. Naar vor Time er inde, er det tidsnok at søge de Sammenslutninger, som passer os hver især, og vi maa endelig ikke glemme, at, selv om vi skilles i Partier, saa har vi en Livssag sammen, saalænge der endnu her i Landet findes kunstige Skel mellem Mand og Kvinde, og dem maa vi ikke svigte indenfor vort Parti.

Men endnu ét, som jeg vil lægge alle Kvinder paa Hjærte: Vi har ingen Fortid sammen med det Parti, vi slutter os til, — kun en Fremtid. Vi kommer som dem, der hverken vedkender sig Arv eller Gæld. Vi var slet ikke til, politisk set, dengang de eller de Løfter gaves, dengang den eller den Sag kørte fast, dengang Forfatningen revnede paa det eller det Punkt. Vi kommer som dem, der selv vil videre og hjælpe andre videre. Det er den største Gave, vi bringer med os, hver ind i sit Parti. Naar vi paa Thinge deltager i Diskussionen, behøver vi foreløbig ikke at søge til Reolerne og stikke Næsen i Rigsdagstidenden for at forsvare Ord, sagte i Halvfemsene, eller for at give vor Modpart hans gamle Ord i Hovedet. Dette kedsommelige og højst forargelige Skuespil kan vi spare Tilhørerlogen for. Lad os benytte denne Fordel og ikke sidde i vort Parti paa Skolebænken og plapre Katekismen efter; der er Efterplaprere nok; dem er der intet Parti, som er i Trang for.

Ja, — nu er der maaske en og anden i denne Forsamling, som synes, at mine Ord har lydt nok saa selvfølende, nok saa indbildske. Men jeg tilstaar aabent, at jeg synes, Kvindebevægelsen her hjemme kunde trænge til en god Dosis Selvfølelse. Vor medfødte, kvindelige Beskedenhed har gjort os saa usikre paa vor Adkomst, saa hensynsfulde i Valget af vore Midler, at det ude i Verden maa tage sig ud, som om det var Mændene herhjemme, der havde stiftet Kvindebevægelsen og ledede den. Ja, jeg har læst i et Blad, at der paa Kvindekongressen i Amsterdam blev talt lutter rosende Ord om vore Mænd, mens vi blev opfordrede til snart at lade høre fra os, om hvad vi havde udrettet. Og dog ved enhver, som har fulgt Kvindesagen fra dens første Begyndelse her i Landet, at det var Kvinder, som rejste den, og Kvinder, som udrettede det første, store, om jeg saa maa sige, kulegravende Arbejde. Vi er et stiltfærdigt Folk, vi danske, og vi skyr de store Udslag. Men Beskedenheden bør ogsaa have sine Grænser, — og, naar vi Kvinder er lige ved at frakende os selv Evnen til at bringe nye Impulser ind i det offentlige Liv, — naar vi er ved at gøre vor Livssag til en Retfærdighedssag kun, og se Afslutningen paa vort Værk der, hvor det først skal til at begynde, ved Opnaaelsen af den politiske Valgret, saa mener jeg, at vi har drevet Beskedenheden for vidt, og, at saa er det Tid at tale om den Selvfølelse, den Selvtillid i allerbedste Forstand, som vi inderst inde gemmer og værner om hver især.

Der er vel ingen, som mere vil nægte, at det var en Uretfærdighed, at Grundloven af 1849 ikke tog Kvinderne med; men Kvindernes tilbagetrunkne Liv i Samfundet dengang gør dog Uretfærdigheden forstaaelig; men nu vedblivende at holde Kvinderne ude, efter at de har bredt sig paa snart alle Erhvervslivets Omraader, — efter at de har begyndt at faa Adgang til Landets Embeder, — ja, efter at Trafiken